

ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД МІСТА КИЄВА

03025, м. Київ, вул. Десятинна, 4/6, тел. 278-43-43

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

місто Київ
14 год. 43 хв.

3 серпня 2009 року

№ 2а-1749/09/2670

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі головуючої судді Блажківської Н. С., суддів Григоровича П. О. та Донця В. А., при секретарі судового засідання Миколасенко І.О.,

Розглянув у відкритому судовому засіданні адміністративну справу

За позовом Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнське агентство з авторських та суміжних прав»,
Всеукраїнського об'єднання суб'єктів авторських і суміжних прав «Оберіг»

До Міністерства освіти і науки України

Треті особи Міністерство юстиції України,
Об'єднання підприємств «Український музичний альянс»,
Об'єднання підприємств «Українська ліга музичних прав»,
Державний департамент інтелектуальної власності

про визнання нечинним наказу

У судовому засіданні 3 серпня 2009 року відповідно до пункту 3 статті 160 Кодексу адміністративного судочинства України проголошено вступну та резолютивну частину Постанови.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнське агентство з авторських та суміжних прав» (надалі – Позивач 1) та Всеукраїнське об'єднання суб'єктів авторських і суміжних прав «Оберіг» (надалі – Позивач 2) звернулися до Окружного адміністративного суду міста Києва з позовними заявами до Міністерства освіти і науки України (надалі – Відповідач) за участю Міністерства юстиції України (надалі – Третя особа 1), Об'єднання підприємств «Український музичний альянс» (надалі – Третя особа 2), Об'єднання підприємств «Українська ліга музичних прав» (надалі –

Третя особа 3) та Державного департаменту інтелектуальної власності (надалі – Третя особа 4) та з урахуванням уточнених позовних вимог просили про визнання незаконним, таким, що не відповідає правовим актам вищої юридичної сили та визнання нечинним наказу від 22 грудня 2008 року № 1175 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, і Змін до Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю».

Ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва № 2а-1749/09/2670 від 12 березня 2009 року об'єднано в одне провадження адміністративні справи за позовами Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнське агентство з авторських та суміжних прав», Всеукраїнського об'єднання суб'єктів авторських і суміжних прав «Оберіг» до Міністерства освіти і науки України, за участю Міністерства юстиції України про скасування наказу.

Позовні вимоги мотивовані тим, що наказ Міністерства освіти і науки України від 22 грудня 2008 року № 1175 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, і Змін до Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю» є незаконним та таким, що не відповідає правовим актам вищої юридичної сили.

В судовому засіданні представники Позивачів зазначили про те, що, приймаючи оскаржуваний наказ, Міністерство освіти і науки України за межі наданих йому чинним законодавством України повноважень.

На думку представників Позивачів, жодним правовим актом Міністерство освіти і науки України не наділено правом аннулювання (визначення нечинним) свідоцтв про визначення уповноважених організацій колективного управління, які були видані раніше, а також не наділено правом вимоги повернення таких свідоцтв Державному департаменту інтелектуальної власності.

Представник Відповідача в судовому засіданні позовні вимоги визнав та вказав, що вони підлягають задоволенню.

Так, представником Міністерства освіти і науки України було зазначено, що наказ Міністерства освіти і науки України від 22 грудня 2008 року № 1175 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, і Змін до Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю» прийнято Відповідачем за межами наданих йому повноважень та є таким, що не відповідає положенням чинного законодавства України.

Представник Відповідача вказав, що Державний департамент інтелектуальної власності не є центральним органом виконавчої влади в сфері інтелектуальної власності, а тому не може бути суб'єктом владних повноважень та виконувати функції, закріплені за Міністерством освіти і науки України, а тому делегування Відповідачем відповідних повноважень Державному департаменту інтелектуальної власності є таким, що суперечить вимогам чинного законодавства України.

Відповідні положення оскаржуваного наказу, як було зазначено представником Міністерства освіти і науки України, регулюють відносини, які можуть бути визначені виключно законами України, а, отже, Наказ та затверджені ним відповідні Положення є протиправними в цілому.

Представник Третьої особи 1 – Міністерства юстиції України, – в судовому засіданні проти позовних вимог заперечила та вказала, що Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 грудня 2008 року № 1175 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, і Змін до Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю» є законним та таким, що прийнятий Відповідачем на підставі, в спосіб та в межах чинного законодавства України.

Представник Третьої особи 2 – Об'єднання підприємств «Український музичний альянс», – в судовому засіданні проти позову заперечив, вказавши, що викладені в ньому обґрунтування є безпідставними.

Так, представником Об'єднання підприємств «Український музичний альянс» було зазначено про те, що, приймаючи оскаржуваний наказ, Відповідач діяв в межах своїх повноважень, оскільки частина 2 статті 43 Закону України «Про авторське право і суміжні права» чітко визначає повноваження Міністерства освіти і науки України з визначення уповноважених організацій колективного управління, з приводу чого Відповідачем і було прийнято оскаржуваний наказ.

Представник Третьої особи 3 – Об'єднання підприємств «Українська ліга музичних прав», – проти позовних вимог заперечив, в обґрунтування чого зазначив, що видання оскаржуваного наказу було вчинено Відповідачем на підставі та на виконання чинних актів законодавства України та в межах повноважень, покладених на нього законом, що свідчить про законність цих дій, а посилання в Преамбулі наказу на Постанову Кабінету Міністрів України № 71 від 18 січня 2003 року, як на одну з правових підстав його видання, є правомірним, оскільки вказана Постанова є складовою чинного законодавства у сфері авторського права і суміжних прав та однією з правових підстав здійснення Відповідачем функції регулювання діяльності організацій колективного управління, у тому числі і уповноважених.

Представник Державного департаменту інтелектуальної власності (Третьої особи 4) в судовому засіданні проти заявлених позовних вимог заперечив.

В обґрунтування заперечень на позов представником Третьої особи 4 було зазначено, що Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 грудня 2008 року № 1175 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, і Змін до Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю» є законним та таким, положення якого відповідають нормативно-правовим актам вищої юридичної сили.

Розглянувши подані документи і матеріали, заслухавши пояснення представників Позивачів, представників Відповідача та третіх осіб, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини, на яких ґрунтуються позов, об'єктивно

оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, Окружний адміністративний суд міста Києва,-

В С Т А Н О В И В

Відповідно до вимог частини 2 статті 171 Кодексу адміністративного судочинства України право оскаржити нормативно-правовий акт мають особи, щодо яких його застосовано, а також особи, які є суб'єктом правовідносин, у яких буле застосовано цей акт.

Таким чином, особа має право оскаржити нормативно-правовий акт не лише тоді, коли щодо неї застосовано цей акт, а й на майбутнє – щоб запобігти такому застосуванню, але за умови, що така особа є суб'єктом відповідних правовідносин.

Враховуючи вимоги вищевказаного положення Кодексу адміністративного судочинства України, Позивачі повинні довести факт застосування до них оскаржуваного нормативно-правового акта або те, що вони є суб'єктами відповідних відносин, на які поширює дію цей акт.

В обґрунтування того, що Позивач 1 є суб'єктом правовідносин, в яких застосовується оскаржуваний нормативно-правовий акт, Всеукраїнською громадською організацією «Всеукраїнське агентство з авторських та суміжних прав» надано суду копію Свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи Серія А 01 № 157833 від 16 січня 2007 року, копію статуту Позивача 1, копію Свідоцтва про визначення організації колективного управління уповноваженою організацією № 4 від 24 березня 2008 року.

В обґрунтування того, що Позивач 2 є суб'єктом правовідносин, в яких застосовується оскаржуваний нормативно-правовий акт, Всеукраїнським об'єднанням суб'єктів авторських і суміжних прав «Оберіг» надано суду копію Свідоцтва про реєстрацію об'єднання громадян № 1793 від 29 травня 2002 року, копію статуту Позивача 2, копію Свідоцтва про облік організації колективного управління № 1/2003 від 8 липня 2003 року, копію Свідоцтва про визначення організації колективного управління уповноваженою організацією № 1 від 31 липня 2003 року.

Таким чином, Судом встановлено, що Позивачі є суб'єктами правовідносин, в яких застосовується Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 грудня 2008 року № 1175 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, і Змін до Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю».

Згідно з пунктом 1 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2006 року № 1757 Міністерство освіти і науки України є центральним органом виконавчої влади. діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Міністерство освіти і науки України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади із забезпечення реалізації державної політики у сфері освіти, наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності.

Повноваження Відповідача у сфері охорони авторського права і суміжних прав визначено статтею 4 Закону України «Про авторське право і суміжні права» (надалі також – «Закон»).

Так, Відповідач забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони авторського права і суміжних прав, здійснює свої повноваження у межах, що передбачені законом, і виконує такі функції: реалізує моніторинг застосування і дотримання національного законодавства і міжнародних договорів у сфері авторського права і суміжних прав; *веде облік організацій колективного управління після їх реєстрації, здійснює нагляд за діяльністю цих організацій і надає їм методичну допомогу;* здійснює контроль за виконанням цього Закону у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України; здійснює посередництво у переговорах і при вирішенні конфліктів між організаціями колективного управління, а також між цими організаціями і суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав; організує розробку нормативів і таблиць щодо розміру мінімальної винагороди і її розподілу між авторами і іншими суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав і подає їх для затвердження Кабінетом Міністрів України; забезпечує відтворювачів, імпортерів і експортерів примірників аудіовізуальних творів, фонограм (відеограм) контрольними марками відповідно до Закону України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів і фонограм», веде Єдиний реєстр одержувачів контрольних марок; організує приймання і розгляд заявок на державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва, а також на реєстрацію договорів, які стосуються прав авторів на твори, і здійснення їх реєстрації; забезпечує складання і періодичне видання каталогів усіх державних реєстрацій авторського права; організує публікацію офіційного бюллетеня з питань охорони авторського права і суміжних прав; забезпечує розробку і реалізацію освітніх програм у сфері охорони авторського права і суміжних прав; представляє інтереси України з питань охорони авторського права і суміжних прав у міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства; доручає складання, які входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх специалізації, виконувати окремі завдання, що визначені цим Законом, Положенням про Установу, іншими нормативно-правовими актами у сфері правової охорони інтелектуальної власності; сприяє діяльності організацій колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, пов'язаної з виконанням функцій, які визначені статтею 49 цього Закону; виконує інші функції відповідно до Положення про Установу, затвердженого в установленому порядку.

Порядок охорони суміжних прав визначено Розділом III Закону.

Так, частиною 2 статті 43 Закону передбачено, що збирання винагороди за використання фонограм (відеограм), що зазначені у частині першій цієї статті, і контроль за їх правомірним використанням здійснюються *визначеними Установою* уповноваженими організаціями колективного управління. Зібрані кошти розподіляються між організаціями колективного управління, які є на обліку в Установі, на основі договорів, які уповноважені організації укладають з усіма організаціями колективного управління. Одержані від уповноваженої організації винагорода розподіляються відповідною організацією колективного управління у таких пропорціях: виконавцям – 50 відсотків, виробникам фонограм (відеограм) – 50 відсотків.

Організація колективного управління (організація колективного управління майновими правами) – організація, що управляє на колективній основі майновими

правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і не має на меті одержання прибутку (стаття 1 Закону).

Відповідно до статті 47 Закону суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав можуть доручати управління своїми майновими правами організаціям колективного управління. Організації колективного управління створюються суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав та мають статус юридичної особи згідно із законом. Допускається утворення окремих організацій, які управляють певними категоріями майнових прав певних категорій суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, або організацій, які управляють різними майновими правами в інтересах різних категорій суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав. Особи, які використовують твори, виконання, програми мовлення, примірники фонограм (відеограм), зобов'язані надавати організаціям колективного управління точний перелік використаних творів, виконань, примірників фонограм (відеограм), програм мовлення разом з документально підтвердженими даними про одержані прибутки від їх використання та повинні виплачувати організаціям колективного управління винагороду в передбачений термін і в обумовленому розмірі. Суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав можуть також доручати управління своїми майновими правами на колективній основі відповідним державним організаціям, установчі документи яких передбачають здійснення таких функцій.

Організація колективного управління після її державної реєстрації зобов'язана протягом 30 днів *стати на облік в Установі*. Про облік організацій колективного управління Установа здійснює публікацію у своєму офіційному бюллетені (частина 1 статті 48 Закону).

Повноваження на колективне управління майновими правами передаються організаціям колективного управління авторами та іншими суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав на основі договорів, укладених у письмовій формі (частина 3 статті 48 Закону).

Пунктом 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 71 «Про затвердження розміру, порядку та умов виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафікованих у них виконань» Міністерству освіти і науки України було доручено розробити у місячний термін із заличенням організацій колективного управління майновими правами суб'єктів суміжних прав та затвердити порядок визначення уповноважених організацій, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, та визначити у місячний термін після затвердження зазначеного порядку такі уповноважені організації.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» та на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 8 травня 2003 року № 24973 Міністерством освіти і науки України було прийнято Порядок обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 21 травня 2003 року № 311.

Пунктом 1 вищезазначеного Порядку визначено процедуру обліку організацій, які створені суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав, що здійснюють управління на колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, та державних організацій, що здійснюють управління на

колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав (далі – організації колективного управління), а також визначає процедуру здійснення нагляду за їх діяльністю.

Облік організацій колективного управління та нагляд за їх діяльністю здійснює Державний департамент інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України (пункт 2 Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю).

Відповідно до статей 4, 43, 47 - 49 Закону України «Про авторське право і суміжні права», постанови Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 71 «Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядку її винплати» та з метою удосконалення системи колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав Міністерством освіти і науки України 22 грудня 2008 року було прийнято Наказ № 1175 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, і Змін до Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю» (надалі також – «Наказ № 1175»).

В судовому засіданні представником Відповідача позовні вимоги визнано повністю.

Відповідно до вимог частини 4 статті 51 Кодексу адміністративного судочинства України суд не приймає відмови позивача від адміністративного позову, визнання адміністративного позову відповідачем і не визнає умов примирення сторін, якщо ці дії суперечать закону або порушують чиї-небудь права, свободи чи інтереси.

Представниками Третіх осіб вказано, що прийняття судом визнання позову відповідачем порушує не лише їх права, а й інтереси.

Пунктом 7 оскаржуваного Наказу доручено Державному департаменту інтелектуальної власності протягом одного місяця з дати закінчення строку подання документів прийняти рішення про визначення уповноважених організацій колективного управління, видати відповідні свідоцтва та включити ці організації до Реєстру уповноважених організацій колективного управління.

Відповідно до пункту 8 вищевказаного Наказу встановлено, що свідоцтва про визначення уповноважених організацій колективного управління, які були видані до дати набрання чинності цим Порядком, втрачають чинність з дня прийняття рішення про визначення уповноважених організацій колективного управління відповідно до пункту 7 цього наказу, про що ДДІВ оприлюднює інформацію шляхом опублікування її в засобах масової інформації або на офіційному веб-сайті ДДІВ у мережі Інтернет. Уповноважені організації, свідоцтва яких втратили чинність, повинні повернути до ДДІВ оригінали свідоцтва протягом трьох робочих днів з дня прийняття зазначеного рішення.

Таким чином, оскаржуваним Наказом № 1175 було затверджено Порядок визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною

метою фонограм і відеограм (надалі – Порядок) та Зміни до Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю (надалі – Зміни).

Відповідно до пункту 1 Порядок установлює процедуру визначення уповноважених організацій колективного управління (далі – уповноважені організації), які здійснююватимуть збирання і розподіл винагороди (роялті) виробникам фонограм, виробникам відеограм і виконавцям за комерційне використання без їх згоди опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм та їх примірників, а також зафіксованих у них виконань (далі – фонограми, відеограми, опубліковані з комерційною метою), контроль за правомірним використанням таких фонограм, відеограм, а також процедуру анулювання свідоцтва про визначення організації колективного управління уповноваженою організацією.

Пунктом 2 Порядку передбачено, що визначення уповноважених організацій здійснює Державний департамент інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України.

Пунктами 3, 4, 5 Порядку визначено порядок визначення Державним департаментом інтелектуальної власності організації колективного управління уповноваженою організацією.

Так, Державний департамент інтелектуальної власності визначає строк, протягом якого організації колективного управління можуть подати заяву та відповідні документи, визначені у пункті 4 цього Порядку, для визначення організації колективного управління уповноваженою організацією замість тієї, свідоцтво якої було анульовано відповідно до пункту 9 цього Порядку (пункт 11 Порядку).

Проаналізувавши вимоги чинного законодавства України та положення оскаржуваного Наказу № 1175, Суд звертає увагу на наступне.

Як вбачається зі змісту Порядку, визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснююватимуть збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, затвердженого оскаржуваним наказом Відповідача, функцію по визначеніс уповноваженими організаціями колективного управління Міністерством освіти і науки України було делеговано Державному департаменту інтелектуальної власності.

Правовий статус, повноваження та порядок діяльності Державного департаменту інтелектуальної власності визначено Положенням про Державний департамент інтелектуальної власності, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 року № 997.

Відповідно до пункту 1 Положення про Державний департамент інтелектуальної власності Державний департамент інтелектуальної власності (далі – Департамент) є урядовим органом державного управління, що діє у складі Міністерства освіти і науки йому підпорядковується.

В той же час, Законом України «Про авторське право та суміжні права» визначено, що ведення обліку організацій колективного управління після їх реєстрації здійснення нагляду за діяльністю цих організацій і надання їм методичної допомоги – повноваженням Міністерства освіти і науки України, як центрального органу виконавчої влади у сфері інтелектуальної власності.

Вищевказаним Законом передбачено право Міністерства освіти і науки України доручати закладам, які входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх спеціалізації, виконання окремих завдань, що визначені цим Законом. Положенням про Установу, іншими нормативно-правовими актами у сфері правової охорони інтелектуальної власності

Таким чином, Суд звертає увагу на те, що Законом України «Про авторське право і суміжні права» передбачено право Відповідача доручати закладам, які входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх спеціалізації, виконання окремих покладених на нього завдань.

Оскаржуваним наказом Державному департаменту інтелектуальної власності Відповідачем було делеговано повноваження з обліку організацій колективного управління та ухвалення рішень щодо уповноважених організацій колективного управління.

Вказане повноваження, як вже було зазначено, згідно вимог чинного законодавства України входить до виключної компетенції Міністерства освіти і науки України, як центрального органу виконавчої влади в сфері інтелектуальної власності, а Законом України «Про авторське право і суміжні права» й Положенням про Міністерство освіти і науки України не передбачено права Відповідача делегувати вказане повноваження іншим органам.

Частиною 2 статті 43 Закону передбачено, що збирання винагороди за використання фонограм (відеограм), що зазначені у частині першій цієї статті, і контроль за їх правомірним використанням здійснюються *визначеними Установою уповноваженими організаціями колективного управління*.

Таким чином, Закон покладає обов'язок по визначенню уповноважених організацій колективного управління саме на Відповідача – Міністерство освіти і науки України.

Відтак, Суд приходить до висновку про те, що, наділивши Державний департамент інтелектуальної власності повноваженням по здійсненню обліку організацій колективного управління та ухвалення рішень щодо уповноважених організацій колективного управління, Відповідач вийшов за межі наданих йому повноважень, а його дії є такими, що суперечать вимогам законодавства України у сфері захисту інтелектуальної власності.

Суд також вважає за необхідне зазначити, що відповідно до пункту 1 Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснююватимуть збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм цей Порядок устанавлює, зокрема, процедуру аннулювання свідоцтва про визначення організації колективного управління уповноваженою організацією.

Пунктом 8 оскаржуваного Наказу встановлено, що свідоцтва про визначення уповноважених організацій колективного управління, які були видані до дати набрання чинності цим Порядком, *втрачають чинність* з дня прийняття рішення про визначення уповноважених організацій колективного управління відповідно до пункту 7 цього наказу, про що Державний департамент інтелектуальної власності оприлюднює

інформацію шляхом опублікування її в засобах масової інформації або на офіційному веб-сайті Державного департаменту інтелектуальної власності у мережі Інтернет. Уповноважені організації, свідоцтва яких втратили чинність, повинні повернути до Державного департаменту інтелектуальної власності оригінали свідоцтва протягом трьох робочих днів з дня прийняття зазначеного рішення.

Проаналізувавши вимоги чинного законодавства України в сфері інтелектуальної власності, Суд звертає увагу на те, що Законом України «Про авторське право і суміжні права», Постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 71 «Про затвердження розміру, порядку та умов виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафіксованих у них виконань», Наказом Міністерства освіти і науки України від 21 травня 2003 року № 311 «Про затвердження Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю» чи іншими нормативно-правовими актами не передбачено права Міністерства освіти і науки України визнавати свідоцтва про визначення уповноважених організацій колективного управління такими, що втратили чинність.

Так, пунктом 10 Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 21 травня 2003 року № 311, встановлено, що за порушення вимог законодавства України у сфері авторського права і (або) суміжних прав та цього Порядку рішенням Державного департаменту інтелектуальної власності до організації колективного управління можуть бути застосовані такі санкції: а) попередження; б) тимчасова заборона (зупинення) права організації колективного управління на укладання договорів про збір винагороди чи договорів надання дозволу на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав на строк до трьох місяців; в) зняття з обліку. Зняття з обліку організації колективного управління тягне за собою припинення права займатись діяльністю організації колективного управління. Також організацію колективного управління може бути знято з обліку в разі: а) припинення діяльності організації колективного управління; б) відповідного рішення суду.

Чинним законодавством України встановлено перелік підстав для застосування санкцій до організації колективного управління за порушення вимог законодавства України у сфері авторського права і (або) суміжних прав.

Вищевикладене свідчить про те, що положення оскаржуваного Наказу № 1175 про втрату чинності свідоцтвами про визначення уповноваженою організацією колективного управління є незаконним та таким, що виходить за межі наданих Відповідачу повноважень.

Суд також звертає увагу на те, що представниками Третіх осіб не надано суду обґрунтованих пояснень щодо переліку тих прав чи інтересів, які можуть бути порушені внаслідок визнання нечинним оскаржуваного наказу.

Проаналізувавши вимоги чинного законодавства України в сфері охорони авторських та суміжних прав та матеріали справи, Суд приходить до висновку про те, що Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 грудня 2008 року № 1175 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, і Змін до

Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю» є таким, що не відповідає правовим актам вищої юридичної сили, прийнятий Міністерством освіти і науки України з перевищеннем наданих йому повноважень, а тому підлягає визнанню нечинним.

Частиною 1 статті 11 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюється на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості, а частиною 1 статті 71 Кодексу адміністративного судочинства України зазначено, що кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення.

Виходячи з меж заявлених позовних вимог, системного аналізу положень чинного законодавства України та матеріалів справи, враховуючи визнання адміністративного позову Міністерством освіти і науки України, колегія суддів лідієна висновку, що викладені в позовій заявлі доводи Позивачів є обґрунтованими та такими, що підлягають задоволенню.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтями 2, 7, 8, 9, 17, 94, 99, 100, 158, 159, 161, 162, 163, 254 Кодексу адміністративного судочинства України, Окружний адміністративний суд міста Києва. -

ПОСТАНОВИВ

Адміністративний позов задовільнити повністю.

1. Визнати таким, що не відповідає правовим актам вищої юридичної сили та нечинним Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 грудня 2008 року № 1175 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюють збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, і Змін до Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю».

2. Стягнути 3,40 грн. судових витрат з рахунків Державного Бюджету України на користь Всеукраїнського об'єднання суб'єктів авторських і суміжних прав «Оберіг» та Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнське агентство з авторських та суміжних прав».

Постанова відповідно до частини 1 статті 254 Кодексу адміністративного судочинства України набирає законної сили після закінчення строку подання заяви про апеляційне оскарження, встановленого цим Кодексом, якщо таку заяву не було подано.

Постанова може бути оскаржена до суду апеляційної інстанції протягом десяти днів з дня її складення в повному обсязі за правилами, встановленими статтями 185-187 КАС України, шляхом подання через суд першої інстанції заяви про апеляційне оскарження з наступним поданням протягом двадцяти днів апеляційної скарги. Апеляційна скарга може бути подана без попереднього подання заяви про апеляційне оскарження, якщо скарга подається у строк, встановлений для подання заяви про апеляційне оскарження.

Головуюча суддя
Судді

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Секретар с/з
Миколаенко І.О.
12.08.09

Н. Є. Блажівська
В. А. Донець
П. О. Григорович